

Weergaveproblemen? Open deze e-mail in je webbrowser.

Op de hoogte

***Nieuwsbrief Remonstrantse Gemeente Den Haag e.o.
September 2026***

Agenda:

Zondag 6 september, 10.30 uur, kerkdienst met voorganger ds. Claartje Sloomans

Zaterdag 12 september, 17.00 uur, Opening expositie Tamara Traxel.

Zondag 13 september, 10.30 uur,
Openingskerkdienst met voorgangers ds. Antje van der Hoek en
ds. Reinhold Philipp

Donderdag 17 september, 10.30 uur, Cursus Bijbel en Koran met ds. Antje van der Hoek

Zondag 20 september, 10.30 uur, kerkdienst met voorganger Pieter Hartevelt

Zaterdag 26 september, 10.30 uur,
Muziekcursus met Hans Jacobi

Zondag 27 september, 10.30 uur, Vredesweek kerkdienst met voorganger ds. Reinhold Philipp

Dinsdag 29 september. 13.30 uur en 19.30 uur,
Klimaatgesprekken met Marleen van Beek,
Cornelia Platz en Annie van der Lans

(En zet u alvast in uw agenda:

zondag 4 oktober is er geen dienst bij de Remonstranten maar bij de Doopsgezinden)

In dit nummer:

Algemeen

Van 'Nieuwsbrief' naar Maandblad 'Op de hoogte'
– deel 2 / Uit de kerkenraad / Kerkdiensten /
Collecte derde kwartaal 2026

Overdenking: De Ander in de ander zien, door
ds. Antje van der Hoek

Activiteiten:

Opening expositie Tamara Traxel / Samen Koran-
en Bijbelverhalen lezen / Muziekcursus: Muziek
met verwondering/Klimaatgesprekken/Uit de regio

Ingezonden kopij:

De Voedselbank / Even voorstellen: Annette Bak /
Wie is Wie: Ginny Krijgsman / Groene kerk groen
geloven / Bibliotheca Remonstrantica Hagana /
Lieve meneer God

Diversen

Ons pastoraal team / Personalia / Kanselbloemen
en kaarten / Kerk in Den Haag

Algemeen:

Van 'Nieuwsbrief' naar maandblad 'Op de hoogte' - deel 2

Door (alf.): Hans Willems, Miriam van
Dam en Peter Kelderman

Wij presenteren u hierbij het eerste nummer van het maandblad 'Op de hoogte'. In het laatste Zomernummer van de Nieuwsbrief, op 9 juli jl., gaven wij aan hoe we gekomen zijn tot deze nieuwe maandelijkse vorm. We hebben in de zomerperiode goed nagedacht over de vorm en inhoud van het nieuwe maandblad. Daarbij maakten we ook gebruik van de (beperkte) binnengekomen respons op de 'mini-enquête' onder de abonnees. Samenvattend waren de aanbevelingen hier als volgt:

- Een duidelijke, algemene limiet aan het aantal woorden voor elk artikel
- Het onderling afstemmen van sommige rubrieken (bijv. 'Van de redactie' met 'Uit de kerkenraad') om zo herhalingen te voorkomen
- 'Uit de kerkenraad' meer richten op de ideeën en besluiten uit de kerkenraad, en ook bijv. (toekomst)visies op te nemen
- Een meer 'toegankelijke' presentatie, bijv. met paginanummering.

In 'Op de hoogte' – nieuwe stijl hebben we gekeken in hoeverre we gebruik zouden kunnen maken van het Microsoft programma 'Publisher'; hiermee is een meer gevarieerde en 'creatieve' presentatie mogelijk. Het bleek echter dat dit format niet goed zou voldoen bij digitaal gebruik (bijv. op de telefoon). Ook zouden de grote rubrieken erg 'massief' kunnen overkomen. Er zou tevens een stijlbreuk zijn tussen de opmaak van het blad en de presentatie op onze website, en, nog belangrijker, die van andere remonstrantse gemeenten. (Overigens, recent werd bekend dat 'Publisher' binnenkort niet meer door Microsoft zal worden aangeboden.)

Hierna werd besloten om 'Op de hoogte' grotendeels te presenteren in de 'oude' Nieuwsbrief – vorm, d.w.z.. met gebruik van 'Wordpress'.

Aanpassingen zullen zijn:

- Een beginrubriek met een duidelijker uitleg over wat de lezer in het blad verwachten kan
- Een meer gevarieerde en logische presentatie, bijv. in kolommen en kaders
- Indien nodig, tekstaanpassingen (bijv. 'Activiteiten elders' - 'Uit de regio')
- Een meer diepgaande rubriek 'Uit de kerkenraad', geschreven door voorzitter Micheline Meijer
- Een limiet aan het aantal woorden per rubriek, nl. **650 woorden**. Hierop zal scherp worden toegezien; teksten zullen zonodig redactioneel worden aangepast.
- Helaas kan in het gebruikte format geen paginering worden toegepast.

Het resultaat in het eerste nummer vindt u hier. Commentaar naar ons redactieadres is zeer welkom.

De redactie (Hans, Miriam, Peter) wenst u veel leesplezier.

Uit de kerkenraad

Door: Micheline Meijer (voorzitter)

Voor de kerkenraad is het seizoen 2026-2027 inmiddels ook begonnen. Dinsdag 1 september was onze eerste kerkenraadsvergadering van dit seizoen. Dit is de laatste keer dat wij op de eerste dinsdag van de maand vergaderen.

Vanaf oktober wordt het de eerste donderdag van de maand. Afgelopen kerkenraadsvergadering is onder meer gesproken over de jaarlijkse financiële bijdragebrief. Veel leden en vrienden hebben die bijdrage al spontaan betaald.

De penningmeester gaat in deze brief kort in op de financiële situatie van onze gemeente. Hij roept de mensen die nog geen bijdrage hebben betaald, om dit te doen. De mensen die dit al gedaan hebben, geeft hij in overweging om een extra bijdrage te betalen. Deze brief ontvangt u deze maand.

In de kerkenraad is ook gesproken over de inzet van vrijwilligers. Ongeveer een kwart van de leden en vrienden zet zich in om onze gemeente draaiende te houden, soms zelf voor meerdere taken. De kerkenraad is daar erg blij mee.

Als dank hiervoor wordt er op **zondag 11 oktober** na de kerkdienst een vrijwilligersbijeenkomst gehouden.

De bijeenkomst is in het kerkgebouw en duurt tot ongeveer 15.00 uur. Voor een lunch wordt gezorgd. Iedereen ontvangt hiervoor per mail nog een uitnodiging, maar noteer deze datum vast in uw agenda.

Mocht u onverhoopt geen mail ontvangen, dan graag contact opnemen met Geerte Hage (geerte.hage@gmail.com).

Kerkdiensten

De kerkdiensten beginnen om 10.30 uur en zijn live te volgen, of later terug te kijken via [Kerkdienst gemist](#)

Zondag 6 september

**Kerkdienst met
voorganger:
ds. Claartje Sloomans**

Organist: Hans Jacobi

Ds. Claartje M. Sloomans was van 2009 tot 2016 predikant in de Remonstrantse Gemeente Den Haag. Na bijna 20 jaar predikantschap in de Remonstrantse Broederschap trad zij in 2016 in in een kloostergemeenschap in België. Vele ervaringen rijker keerde zij in 2018 terug naar Nederland. Sindsdien werkt zij voor de Bond van Nederlandse Predikanten.

Ds. Claartje Sloomans

Openingszondag 13 september

**Kerkdienst met
voorgangers:
ds. Antje van der Hoek
en
ds. Reinhold Philipp**

Organist: Hans Jacobi

Aan het begin van de Belijdenis 2006 valt het woord 'verwondering', waaraan het jaarthema voor dit seizoen is ontleend. Je zou immers kunnen zeggen dat geloof leeft van permanente verwondering. Waarbij we in de loop van ons leven steeds nieuwe kanten zien van het Mysterie dat ons omringt.

Hans Jacobi heeft in 2006 van de Belijdenis een muzikale bewerking voor piano en zang gemaakt. Hij zal deze, samen met Frederiek Muller, ten gehore brengen.

Ook Joost Smit levert aan deze dienst een muzikale bijdrage.

[Meer lezen](#)

Zondag 20 september

**Kerkdienst met
voorganger:
Pieter Harteveld**

Organist: Hans Jacobi

'Zondag 20 september 2026 mag ik weer voorgaan in de dienst van de Remonstrantse Gemeente in Den Haag. Als lid en regelmatige gast op de kansel zal ik voor velen geen onbekende zijn. Maar toch, bij deze nog even een kleine introductie van mijzelf. Ik kom oorspronkelijk uit Katwijk. Inmiddels woon ik alweer 10 jaar in Rijswijk met mijn partner Remco.

Na vele omzwervingen door het kerkelijk landschap kwam ik in Leiden in aanraking met de Remonstranten.'

[Meer lezen](#)

Pieter Harteveld

Zondag 27 september

Kerkdienst Vredesweek met voorganger: ds. Reinhold Philipp

Organist: Hans Jacobi

Deze dienst is er ook Avondmaal.

Op enkele zondagen worden in de dienst ook brood en wijn gedeeld met elkaar. Dit ritueel is een herinnering aan de laatste maaltijd van Jezus met zijn volgelingen op de avond vlak voor zijn kruisdood. Daarom wordt het vaak ook 'Avondmaal' genoemd. Het breken en delen van brood en wijn herinnert aan Jezus' lijden en sterven, maar symboliseert ook zijn opstanding.

We gedenken zijn dood en we vieren het leven. Wij breken het brood met de droefheid om de gebrokenheid van onze wereld en we drinken de wijn in verbondenheid met allen, die dorsten naar gerechtigheid en vrede.

Het met elkaar delen van brood en wijn is teken voor een hoopvol uitzien naar de toekomst, naar Gods nieuwe wereld waar brood en wijn en liefde is, genoeg voor iedereen!

Iedereen die in de dienst aanwezig is, wordt uitgenodigd om aan dit ritueel deel te nemen.

Collecte derde kwartaal 2026

Door: de Diaconale Commissie

In het derde kwartaal van 2026 collecteren wij voor het Straatpastoraat Den Haag (www.straatpastoraat.nl).

In 2025 telde Den Haag maar liefst 7200 dak- en thuislozen, een onvoorstelbaar aantal. Met ruim 600 van hen heeft het Straatpastoraat Den Haag een intensief contact, door ontmoetingen op straat, bij de opvanglocaties of tijdens de viering en maaltijden in de Vincentlusthof van het Stadsklooster. De 'straatpastors' worden in hun activiteiten ondersteund door een groep van 100 enthousiaste vrijwilligers. Vaak worden de vrijwilligers ook aangemoedigd om te fungeren als 'maatje' voor een dakloze.

De gangbare aanvliegroute voor het verlenen van hulp aan dak- en thuislozen is het zorgen dat deze mensen een dak boven hun hoofd krijgen, het aanpakken van verslavingsproblemen; als ze dan ook nog een bewindvoerder en een uitkering krijgen, kan de hulprelatie worden afgebouwd. Maar daarbij wordt voorbijgegaan aan een probleem dat bij vrijwel alle daklozen speelt, namelijk dat zij door hun situatie sociaal kwetsbaar en vaak eenzaam zijn geworden en hun sociale netwerk zijn kwijtgeraakt.

Om hier iets aan te doen, start het Straatpastoraat dit jaar een huiskamerproject, waarbij een aantal daklozen 7 dagen per week een thuis wordt geboden in deze huiskamer. Zij vinden daar niet alleen gezelligheid en een luisterend oor, maar ook hulp bij het oplossen van problemen, en terugkeer naar een vaste woonruimte en werk. De medewerkers en vrijwilligers van de huiskamer gaan nauw samenwerken met instanties, maatschappelijk werk en andere professionele hulpverleners.

Het huiskamerproject start in eerste instantie in de vorm van een bescheiden pilot, in de hoop dat het project een succes wordt, en dan naar meerdere locaties kan worden uitgebreid.

Wii rekenen van harte op uw steun voor dit

Uw bijdrage voor het collectiedoel kunt u ook overmaken met de QR code.

my denken van naar op en staan voor en
bijzondere doel!

Overdenking:

De Ander in de ander zien

Door: ds. Antje van der Hoek

Tijdens mijn studieverlof deze zomer heb ik mij verdiept in de figuur van de vijand. Centraal daarin stond een boek van wijlen ds. Wim Overdiep (1925-1998), remonstrants predikant in Utrecht. In 'Het gevecht om de vijand, bijbels omgaan met een onwelkome bekende' analyseerde hij halverwege de jaren tachtig het verschijnsel van de vijandschap, en hoe we die kunnen beteugelen.

Overdieps boek ademt de sfeer van de jaren zeventig, begin jaren tachtig, en zijn voorbeelden hebben betrekking op tegenstellingen van toen, bijv. van de Centruumpartij en haar politieke opponenten. Nu heeft de met terugwerkende kracht nog enigszins 'mild' te noemen Centruumpartij in het hele Westen plaats gemaakt voor een scala aan extreem rechts-populistische partijen en linkse identiteitspolitiek.

Als het om de inhoudelijke reflectie gaat, biedt het boek diepgaande analyses, die maar moeilijk aan actualiteit inboeten. Zoals het inzicht dat broers (en ook zussen) aangewezen figuren zijn om elkaars vijanden te worden. Denk Kaïn en Abel, en Jakob en Ezau. Ze lijken op elkaar en verlangen naar hetzelfde, naar goddelijke of ouderlijke goedkeuring, macht over een stad of het bezit van land. En ze planten zich voort in vele andere broederparen en broedervolken. Denk alleen maar aan de Russische Vladimir en de Oekraïense Volodymir, die sinds 2014 slaags raakten, met hun volksgenoten in hun kielzog. Na een brute inval van Vladimir. Wiens naam, overigens net als Volodymir, ironisch genoeg 'vredevorst' betekent.

Met het verhaal van Kaïn en Abel (Genesis 4) tuimelen we de oergeschiedenis in, die voorafgaat aan de historische verhalen over de aartsvaders en –moeders. Abraham, Isaäk en Jakob. Sara, Rebekka en Rachel. Het verhaal vertelt ons iets over onze 'condition humaine', over de vraag wie wij als mens zijn. In dit geval met een schaduwkant van ons mens-zijn: gevoelens van woede, verongelijkheid, wraakgevoelens zelfs.

Kaïn en Abel

Dit zeg ik daarover: heb je vijanden lief en bid voor wie jullie vervolgen; alleen dan zijn jullie werkelijk kinderen van je Vader in de hemel.” Dat klinkt als een harde tegenstelling, maar daar valt wel iets op af te dingen. Want over het 'haten van je vijand' lezen we in het Oude Testament, in de desbetreffende passage (Lev. 19:18), niets. Jezus wil de wet vervullen, niet ontbinden.

Het nieuwe van Jezus was dat hij het gebod van de vijandsliefde ook zélf belichaamde, dat hij de cirkel van mensen met wie hij omging ruimer trok, met wie in zijn tijd aan de rand stonden: tollenaars, hoeren, vrouwen, Samaritanen.

Maar dan nog: hoe ga je daar nu zélf mee om? 'Mogen we nog een beetje leven?' luidt de titel van het essay van Arnon Grunberg dat hij onlangs over de Bergrede schreef. Vraagt de Bergrede en in het bijzonder die oproep tot vijandsliefde niet gewoon te veel van ons, allesbehalve heiligen?

Voor mijzelf is Etty Hillesum in dit opzicht een blijvende inspiratiebron. Etty Hillesum, die het in Westerbork soms moeilijk heeft Gods gelaat te blijven zien in de Duitse militairen die het transport naar Polen begeleiden: "Als ik denk aan die gezichten van het groengeüniformeerde, gewapende begeleidingspeleton, mijn God, die gezichten!

Ik heb ze stuk voor stuk bekeken, verdekt opgesteld achter een venster, ik ben nog nooit van iets zo geschrokken als van deze gezichten. Ik ben in de knoei geraakt met het woord, dat het leidmotief van mijn leven is. 'En God schiep de

Die bij tijd en wijle onvermijdelijk opborrelen, bij ieder van ons, wanneer we ons niet gerespecteerd en gewaardeerd, weten om wie we zijn.

Hoe ga je daarmee om? Over die vraag gaat het in de Bergrede. In het bijzonder in de zesde antithese. Waarin Jezus als een nieuwe Mozes zegt: “Jullie hebben gehoord dat gezegd werd: ‘Je moet je naaste liefhebben en je vijand haten.

mens naar Zijn evenbeeld’. Dat woord beleefde een moeilijke ochtend met mij”. Toch bleef het zien van de Ander (met grote A) in de ander (met kleine a) het leidmotief van Etty's leven.

Activiteiten in september:

**Zaterdag 12 september,
17.00 uur**

Opening expositie met werk van Tamara Traxel

Van 12 september tot en met 19 oktober is in de kerkzaal werk te zien van Tamara Traxel.

Het werk van Tamara Traxel is een reis van ontdekking, waarin het proces even belangrijk is als het eindresultaat.

Tamara gebruikt technieken die verschillende dimensies en lagen benadrukken.

Zij streeft ernaar om verschillende kunstmedia (verf, potlood en collage) op een logische of onlogische manier samen te brengen.

De veelzijdigheid stelt haar in staat te graven in de gelaagdheid van haar multiculturele erfgoed (Surinaams en Nederlands).

Het werk van Tamara beweegt zich rondom verbondenheid en de vraag hoe verleden, heden en toekomst in elkaar overvloeien.

Wat wordt doorgegeven, wat transformeert en wat kan opnieuw worden verbeeld?

Curator: Hans Ensink op Kemna

Organisator: Jacques Zwaan

U bent van harte welkom.

[Meer lezen](#)

**Donderdag 17 september,
10.30 - 12.00 uur**

**Samen Koran en Bijbelverhalen lezen
met ds. Antje van der Hoek**

Ds. Antje van der Hoek heeft zich tijdens haar studie en promotieonderzoek intensief beziggehouden met zowel het Christendom als de Islam. In de (sociale) media gaat het regelmatig over passages uit de Koran.

Dat gebeurt lang niet altijd met verstand van zaken en heeft soms grote (negatieve) gevolgen voor de onderlinge maatschappelijke verhoudingen.

Interessanter is het om die Koranverhalen zelf met aandacht en – om met het jaarthema te spreken – met verwondering te lezen en de verhalen vervolgens in verband te brengen met hetgeen de Bijbel vertelt.

Dan merk je dat bijvoorbeeld Jezus ('Isa) en Maria (Marjam) daarin ook een rol spelen. Net zoals Noach (Nuh), Abraham (Ibrahiem), Jozef (Joesoef), Mozes (Moesa) en David (Dawoed) en verschillende profeten.

Het wordt je dan ook duidelijk dat de twee heilige boeken op bepaalde punten overeenstemmen, maar ook belangrijke verschillen kennen. Dat is alleen al qua omvang zo. Waar de Bijbel een omvangrijke bibliotheek van 66 boeken is, is de omvang van de Koran ongeveer te vergelijken met die van het Nieuwe Testament.

De inhoud en stijl van de Koran zijn bovendien meer poëtisch en ritmisch, terwijl het Nieuwe Testament meer verhalend en historisch is geschreven.

In acht ochtenden wordt het boek Koran- en Bijbelverhalen van Marlies ter Borg (2007) gebruikt.

Deelname vrij

Zaterdag 26 september,

10.30 - 12.30 uur

Muziek met verwondering

Muziekcursus met Hans Jacobi

Zes zaterdagen van 10.30 - 12.30 uur

Deelname € 5, - / keer.

Groter dan het wonder is de verwondering. Het wonder doorbreekt het alledaagse, het behoort tot de wereld van heiligen, helden en sprookjes. Verwondering erkent de alledaagse schoonheid, het overvalt ons allemaal.

Waar gaat het om in de klassieke meesterwerken: om het wonder of om verwondering? Deze vraag staat centraal in zes bijeenkomsten over muziek en verwondering.

26 september – Bach – Passacaglia en andere orgel- en klavecimbelwerken

Bachs muziek is zowel hemels als aards, de boerendans is nooit ver weg. In zijn orgelwerken gaan lichaam en geest zij aan zij, zoals in de magistrale Passacaglia voor orgel.

[Meer lezen](#)

Dinsdag 29 september, 13.30

en 19.30 uur

Klimaatgesprekken

Verklein je voetafdruk Vergroot je handafdruk

Zes dinsdagmiddagen 13.30 - 16.00 uur met Marleen van Beek en Annie van der Lansen

Of zes dinsdagavonden 19.30 - 21.30 uur met Marleen van Beek en Cornelia Platz

Klimaatverandering raakt iedereen en veel mensen maken zich zorgen.

De Stichting Klimaatgesprekken biedt twee series van zes bijeenkomsten aan onder begeleiding van ervaren klimaatcoaches. De deelnemers onderzoeken met elkaar de feiten en hoe daarmee om te gaan: individueel door de eigen voetafdruk te verkleinen en samen met anderen door de eigen 'handafdruk' te vergroten.

Het doel van deze zes bijeenkomsten is vast te stellen hoe je je positieve invloed kunt vergroten. De deelnemers krijgen een boek met informatie over duurzaamheid en een werkboek om een eigen stappenplan te ontwikkelen.

Klimaatgesprekken

Kosten: richtprijs € 125,-

Inschrijving via de website van klimaatgesprekken.nl

[Meer lezen](#)

Uit de regio

Door: Peter Kelderman

In deze rubriek belichten we diverse activiteiten die in onze regio plaatsvinden.

Op de volgende [link](#) kunt u de agenda met de komende activiteiten vinden van de **Haagse Gemeenschap van kerken**.

De agenda met de activiteiten van de **Raad van Kerken Leidschendam - Voorburg** kunt [hier](#) vinden. In de kader van de Vredesweek (19 t/m 27 september) vindt een Wereldvredesconcert, een Vredesbijeenkomst en een Vredeszangdienst plaats.

De maandelijkse Nieuwsbrief van de **Raad van kerken Nederland** vindt u [hier](#).

De agenda met de activiteiten van **Stek - Den Haag** (Stichting voor stad en kerk) kunt u [hier](#) vinden. U vindt er vele activiteiten zoals inloopspreekuren en -maaltijden, in buurt- en kerkhuizen in Den Haag.

Amnesty International ([klik hier](#)) voert vele activiteiten uit op het gebied van mensenrechten.

Zo zijn er regelmatig **schrijfsessies** voor brieven aan autoriteiten, met het verzoek om vrijlaten van politieke gevangenen; in Den Haag **op elke eerste vrijdag van de maand in de Paleiskerk**.

Info en aanmelden: scheurjan@gmail.com.

Op de volgende [link](#) kunt u de agenda vinden van het **Landelijke Bureau Remonstranten**. Er worden de komende periode o.a. de volgende activiteiten aangekondigd:

- In de **Adventskerk, Zoetermeer** is er elke eerste zaterdag van de maand een Meditatiebijeenkomst;
- **De Geertekerk, Utrecht** meldt verschillende activiteiten. Zo is er iedere tweede zondag van de maand een Taizé – bijeenkomst (met doorgaans zo'n 80 mensen), wordt de serie 'In de Houten Broek' voortgezet, en is er op 27 september een Meezingconcert 'De aarde is voor allen';
- **In de Arminiuskerk, Rotterdam**, is er op 13 september een 'Rondleiding en Orgelconcert', en t/m mei 'Oecumenische Gesprekskring'. Op 2 oktober vindt de 'Nacht van de zingeving' plaats;
- **Bij de Remonstranten, Haarlem** op 23 september een 'Filosofische Café' met Jacqueline Duurland, en in de **Walse Kerk, Leiden** op 7 oktober de lezing: 'Buiten gebaande paden, vrije denkers in het Christendom'.

Ingezonden kopij:

De Voedselbank

Door: Ninon Vercoutre, voorzitter D.C.

Ook dit jaar wil de Diaconie, vanaf half september tot eind oktober een inzamelingsactie houden voor de Voedselbank Haaglanden, en kunt u gedurende deze zes weken in de hal van de kerk uw boodschappen in de daarvoor bestemde doos doen.

Het ideale boodschappenlijstje ziet er als volgt uit:
Maaltijdsoepen in blik of in een pak, volkoren pasta, rijst of macaroni, flessen zonnebloemolie- of olijfolie, koffie en thee, pakken haver-mout en potten pindakaas.

Omdat tegenwoordig de supermarkten minder doneren aan de Voedselbank ontstaan hierdoor regelmatig tekorten aan diverse producten.

Ook is de vraag naar *deodorant, zeep, tandpasta en shampoo* erg groot geworden. Men spreekt zelfs over een 'verzorgingsarmoede', d.w.z. als je moet kiezen tussen een boterham of een deodorant, dan kies je natuurlijk voor die boterham.

Tot slot kunt u onze actie tot een groot succes maken door bijvoorbeeld in de supermarkt vooral artikelen te kopen met een 1 + 1, aanbieding.

Dat extra verkregen artikel geeft u dan aan de Voedselbank.

Namens de Voedselbank en de Diaconie, hiervoor onze hartelijke dank.

Even voorstellen

Door: Annette Bak

Het komende kerkjaar mag ik het stagestokje overnemen van Josephine Smelik. Mijn naam is Annette Bak, ik ben 58 en woon in Rotterdam samen met mijn man Jan Oegema en hond Sofie.

Het is wonderlijk, hoe ik op het Remonstrants Seminarium terecht ben gekomen. Ik had het van tevoren niet kunnen verzinnen. Ik behoor tot de eerste lichting coronapatiënten in 2020. Als gevolg daarvan word ik geconfronteerd met een nieuwe energiehuishouding die meer regelmaat en rust vraagt. Ik moest daarom na 34 jaar afscheid nemen van mijn werk als Senior Purser en HR-nevenfunctionaris bij de KLM. In de zoektocht die daarop volgde, kwam ik tot mijn verrassing uit bij een oud verlangen: studeren voor geestelijk verzorger en predikant. Inmiddels ga ik dit jaar mijn vijfde studiejaar in. Voor de Master 'Spiritual Care' heb ik mijn vakken en stage in juni afgerond en schrijf ik de komende maanden aan een scriptie over Dorothee Sölles mystiek en verzet anno nu. Ook voor het Remonstrants Seminarium heb ik alle vakken afgerond en start ik in september met mijn stage onder begeleiding van ds. Antje van der Hoek.

Naast student ben ik een van de medeorganisatoren van het 'Open Klooster', een interreligieus initiatief zonder winstoogmerk.

We organiseren leesclubs en retraites rondom bepaalde thema's en vragen, over kunst en literatuur, religie en spiritualiteit.

Het zijn altijd onderwerpen waar we zelf nieuwsgierig naar zijn en vragen ook de deelnemers om een bijdrage aan het programma.

Het is eigenlijk iedere keer een gezamenlijke happening. Voor de komende tijd staan op het programma: een leesclub 'Dichter bij het dier', een laboratorium 'Mystiek en Verzet' en een retraite rondom het latere werk van Leonard Cohen en het thema 'Ouderdom'.

Ik kijk uit naar mijn stage in Den Haag en hoop op Openingszondag met velen van u kennis te maken. Of u later te ontmoeten tijdens vieringen, kringen of andere bijeenkomsten.

Wie is Wie

In een serie korte interviews stellen we leden van de Remonstrantse Gemeente aan u voor.

Ginny Krijgsman: zoekend en ondernemend

Door: Hans Willems

Haar spirituele zoektocht leidde onder andere langs de Rozenkruisers, hindoeïsme en een pinksterkerk. Maar uiteindelijk vond Ginny Krijgsman een 'thuis' in de Remonstrantse Gemeente Den Haag. Ook wanneer ze over ongeveer een jaar naar Maastricht verhuist, zien we haar nog geregeld terug, belooft ze.

Zeventien was de nu 63-jarige Ginny toen ze al op eigen benen stond. Ze is de jongste van zeven kinderen met een in Indië geboren vader uit Hollandse ouders en een Indische moeder. Haar moeder overleed toen Ginny tien was. Haar ouders waren in 1950 naar Nederland gekomen, waar haar vader leed en uiteindelijk ten onder ging aan de trauma's van zijn KNIL-tijd en het jappenkamp. "Na het overlijden van mijn moeder was hij opnieuw getrouwd, maar mede door zijn psychische problemen liep dat huwelijk stuk." Twee keer belandde Ginny in een pleeggezin.

"Met die achtergrond ben ik een echte zoeker geworden naar wat nog wel waardevol is in het leven", zegt Ginny, die onder andere als therapeut heeft gewerkt in een eigen praktijk en yogales heeft gegeven. Want ondernemend is ze ook, haar cv is een bont geheel. Ze is nu werkzaam als docent NT2 en geeft dus Nederlands aan anderstaligen. Taal, literatuur, poëzie en ook toneel hebben haar altijd geboeid.

Ginny werd als kind gedoopt in de RK Kerk en deed ook nog vormsel. "Mijn moeder was katholiek, mijn vader protestants. Toen ik wat ouder werd, ben ik allemaal zijpaden gaan bewandelen. Tien jaar lang ben ik geregeld naar Wales gereisd, waar ik mijn yoga-opleiding heb gedaan en lessen heb gevolgd van de Bhagavad Gita.

In mijn Indische familie zitten veel moslims, dat sprak me ook aan. Maar uiteindelijk ben ik teruggekeerd naar mijn christelijke wortels en vond ik bij de remonstranten in Den Haag de omgeving die mij aanspreekt. Een hechte gemeenschap waar zoeken eerder een pluspunt is dan een nadeel. Ik ben wars van polariseren en scherpstlijpen." Ginny verzorgt geregeld het welkom in de dienst op zondag en zit ook in de koffieploeg.

Indië, nu Indonesië, is altijd een thema gebleven in Ginny's leven. "Toen mijn vader nog leefde en ik steeds weer zag hoe hij leed aan de trauma's van zijn tijd in Indië, maar er ook niet over kon of wilde praten, heb ik hem voorgesteld er samen weer te gaan wonen, maar dat kon hij niet. Later ben ik nog eens teruggegaan. En toen ik als therapeut werkte in Rijswijk, heb ik veel mensen, vooral vrouwen, behandeld met Indische roots."

Ginny woonde al lange tijd in Maastricht toen ze tijdens een vakantie in Italië haar huidige man leerde kennen. Na een periode van 'latten' koos ze ervoor naar zijn woonplaats Den Haag te verhuizen. Maar nu, ruim twintig jaar later, willen beiden terug naar Maastricht waar Ginny's zoon uit haar eerste huwelijk woont. "We wonen nu in Rijswijk en dat begint me toch te druk en te stressvol te worden. Aan Maastricht heb ik dierbare herinneringen. Ik denk dat ik me daar beter op mijn gemak zal voelen. Maar ik ga Den Haag zeker missen. Gelukkig hebben we er veel familie wonen, dus kom ik regelmatig terug."

Bibliotheca Remonstantica Hagana

Door Jacques Zwaan

Nieuwe Aanwinsten:

Roze draad; strijd, succes en stilstand in vijftig jaar homo-emancipatie.

In deze uitgave blikt Coos Huijsen (1939) samen met zijn neef Geerten Waling (1986) terug. Op het moment waarop de politiek persoonlijk en het persoonlijke politiek werd. Waarom was die vroege homo-emancipatie zo succesvol? En hoe raakte het gidsland uit koers? Vanuit hun bijzondere vriendschap maken de twee historici de balans op van een halve eeuw strijd voor vrijheid en gelijkwaardigheid. Ook kijken ze naar de toekomst: is het tij nog te keren? In het jaar dat de World Pride in Amsterdam plaatsvindt, is dit boek een must voor iedereen die in vooruitgang wil geloven. (zie ook Adrem nr. 5, juli 2026).

Geloof in de wil van God.

Een nieuwe studie van Eginhard Meijering. Als wij denken aan de wil van God, dan rijzen bij ons, afhankelijk van de situatie waarin we ons bevinden, heel verschillende vragen. Kijken we naar de nieuwsdienst op de tv, dan is onze reactie ook: 'Hoe kan God dit toelaten? Wat wil God dat wij hieraan doen? Wie kan en moet ons hier adviseren?' Kunnen we het begrip 'wil' wel voor God gebruiken? Als we kennis willen nemen van heel diverse visies, dan kan dat ons aansporen tot genuanceerd denken en spreken. Het kan ons helpen onze gedachten te verdiepen. Meijering stelt in deze studie de visies van vijf grote geesten uit de geschiedenis van het christelijk denken aan de orde: van de Griekse kerkvader Athanasius van Alexandrië (ong. 295-373), van de gezaghebbende middeleeuwse theoloog Van Aquino (ong. 1225-1274), van de in de gereformeerde traditie belangrijke François Turretini (1623-1687), van de in de 19e eeuw invloedrijke Friedrich Schleiermacher (1768-1834), en van de in de theologie van de 20e eeuw lang dominante Karl Barth (1886-1968).

Scripties van seminarium studenten aan onze collectie toegevoegd:

- Linda van der Plaat. De bijbel in de remonstrantse boekenkast, de betekenis van Bijbelverhalen bij contingente levensgebeurtenissen (1 juli 2025);
 - Christiaan Wolff Mitchell-van Dijk. Omhelzing of ommekeer? De Remonstranten als ritueelgemeenschap (24 september 2025);
 - Jan W. Douwes. Luisteren op de grens van het zeggbare; het verstaan van een theologie van adem en resonantie. (oktober 2025);
 - Aanwezig in afwezigheid; een vrijzinnige liturgie bij liminaliteit. Christien van Harten (april 2026);
 - Tussen wanhoop, woede en warmte: over het zoeken naar bezielde verdraagzaamheid bij de Remonstrantse Broederschap. Jeanette van Brenk (april 2026).
-

Groene kerk groen geloven

Twee Zomerontmoetingen – terugblik

Door: Coos van Beuningen

In de afgelopen zomer vonden twee bijeenkomsten plaats in het kader van de Vrijzinnige Zomerontmoetingen. Beide werden georganiseerd door de werkgroep Groene DoRe, het samenwerkingsverband van Doopsgezinden en Remonstranten.

Medio augustus verzamelden zich een dertigtal belangstellenden, een onverwacht grote groep uit diverse geloofsgemeenschappen, bij de ingang van park Oosterbeek, voor een wandeling met bijzondere aandacht voor bomen en hun verhaal en betekenis in de Bijbel, gebaseerd op het boekje 'Leren van bomen met Bijbelse meditatie's' van Mirjam van der Vegt. Tijdens de wandeling werd de deelnemers gevraagd zich te verwonderen over o.m. verscheidenheid aan bladvormen, boomschors – en ook over de veerkracht van bomen. Tijdens de korte rustpauzes werden toepasselijke Bijbelfragmenten voorgelezen en ervaringen uitgewisseld, hetgeen voor verbinding zorgde. Ter afsluiting zongen we enkele coupletten van Lied 218.

Op een middag in juli vond in onze kerk een ontmoeting plaats met het thema 'Minder is Meer' – hoe kunnen spullen je leven vervullen. O.l.v. twee klimaatcoaches gingen we met elkaar in gesprek op basis van Klimaatgesprekken.nl en het boek 'Verborgene impact' van Babette Porcelijn. De 16 deelnemers werd de verborgen impact in het algemeen van spullen voorgeschoteld en daarnaast een overzicht van mogelijkheden/adviezen bij het maken van keuzes.

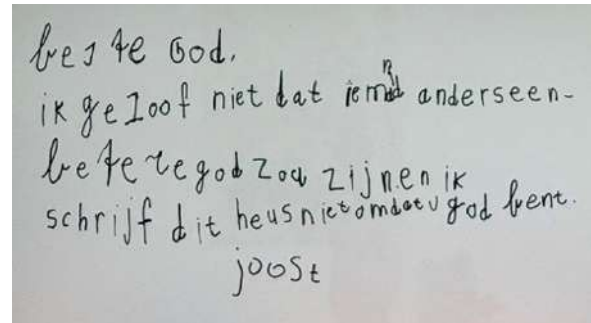
Tijdens een visualisatiespel werd ons gevraagd om door de kamers van ons huis te gaan, de kasten te openen en de inhoud daarvan tot ons door te laten dringen. We werden ons bewust van de grote hoeveelheid spullen, hetgeen mogelijk confronterend was. Vervolgens vergeleken we onze eigen impact van diverse aspecten van ons leven met de gemiddelden in Nederland. Tot slot verzamelden we met elkaar suggesties voor ludieke cadeaus zonder impact.

Het was een leerzame bijeenkomst.

Door: Miriam van Dam

In deze rubriek zullen we een kostelijke verzameling kinderbriefjes met vragen, wensen, klachten voor God plaatsen.

We ontleen deze briefjes aan het boekje 'Children's letters to God', samengesteld door Stuart Hample en Eric Marshall. De illustraties zijn van Tom Bloom. De Nederlandse vertaling: 'Lieve meneer God' is uitgegeven door Unieboek bv/van Holkema & Warendorf, Houten. Zesde druk 2000.

Diversen:

Ons pastoraal team staat voor u klaar

U kunt hen bereiken op:

Ds. Antje van der Hoek

Telefoon: 0252-211204

E-mail: hoekpred.remodenhaag@gmail.com

Ds. Reinhold Philipp

Telefoon: 06-14500691

E-mail: reinholdphilipp@freedom.nl

KERK in DEN HAAG

SPIRITUALITEIT, CULTUUR EN SAMENLEVING

Beste lezer,

Het septembernummer van Kerk in Den Haag is verschenen, digitaal én op papier. Met de volgende [link](#) kunt u het blad lezen. Een papieren exemplaar kunt u vinden in de hal van de kerk.

De zeven hoofddeugden bieden houvast

Hoe blijf je overeind in een doorgedraaide wereld? Door deugdzzaam te leven, betoogt theoloog Ariaan Baan in zijn boek *Virtuoos leven*. Voor Kerk in Den Haag legt hij uit wat hij daarmee bedoelt.

Redactie: Peter Kelderman, Hans Willems en Miriam van Dam

Remonstranten Den Haag, Laan van Meerdervoort 955, 2564 AJ Den Haag

Website: <https://denhaag.remonstranten.nl> - E-mail: denhaag@remonstranten.nl

Facebook: Remonstranten Den Haag

Telefoon: 070-3250779 of 06-11612416

Over de Remonstranten

Wij vinden dat geloof begint bij jou. Met de dingen die je meemaakt en de vragen die hierop volgen. Met de mensen die je ontmoet en de gesprekken die je hebt. Als geloof bij jou begint, dan is het ook van jou. Mag

je er een eigen mening over hebben. Dingen ter discussie stellen. En zelfs de vrijheid nemen om niet alles te geloven.

Lees verder

[Uitschrijven](#) | [Abonnement beheren](#)

